

Кад немаш елиту

Гледам Тому Николића на конвенцији СНС и сећам се неких давних времена. Тома чита, а публика аплаудира, као ономад, на конгресима СКЈ. И поруке су исте. „Да инвестиције буду равноправно распоређене између центара и унутрашњости земље“. Аплауз. „Борићемо се против криминала, мита и корупције!“ Аплауз. „Хоћемо да смањимо гломазну владу која мора да буде мања и ефикаснија“. Аплауз.

Па опет, није све остало исто. Ево, на пример, друг Тито у Томиним годинама није читао говоре. Нити је уступао говорницу супругам људи са потернице, да нам преносе поздраве из егзила. Кад боље размислим, није било ни потерница. Само је борба против „мита и корупције“ остала поједнако актуелна, јер изгледа нико није укапирао да је то једно те исто. Па кад зарате против корупције, понестане им људи за борбу против - мита, и тако стално укрут...

Али није ствар у језичким финесама, већ у уверењима. Како може неко да обећава да ће одузимати само „непоштено стечене фабрике“, док се за руку држи са супругом човека који је своје прве трилионе долара зарадио у доба хиперинфлације, ратова и беде и који је и сам, попут Језде и Дафине, имао пирамидалну банку коју је пунио новцем из примарне емисије?

Да, проблем је заиста у недостатку уверења, и то не само у СНС, већ „и шире“. Могу да гарантујем да ћемо исте ове пароле о гломазној влади, запостављеном селу или о корупцији чути и на конвенцијама ДС-а, Г17 плус или било које друге странке. Као што ће нам сигурно поручити да је и њима ових неправди преко главе, али да су они ту немоћни. И рећи ће - па ето, зар не видите и сами да је ово коалициона влада, и с којим лоповима ми делимо власт, зар није јасно као дан да су нам руке везане. Него гласајте ви опет за нас, само сада у још већем броју, па кад ми који смо на власти опет дођемо на власт, видећете како ћемо као од шале да се изборимо са „митом и корупцијом“ и свим осталим проблемима.

И онда се човек пита - је ли тако свуда у свету, да су уверења политичара све слабија и слабија, док оно мало уверења спутавају коалиционе владе? Па и није, ако боље погледамо. Ево, Барак Обама се изборио да сви Американци добију здравствену заштиту и тако стекао моћне непријатеље међу најбогатијима (којима је најдубље завукао руку у џеп). Или, можда још мање очекиван догађај - да коалициона (да, да, коалициона) влада Велике Британије објави како ће из државне службе да отпусти 490.000 људи! Срачунато за земљу величине Србије, то би било исто као кад би Млађан Динкић објавио да ће отпустити 60.000 људи из државне службе, а добро знамо шта се десило са његовом објавом из априла прошле године да ће за девет месеци бити отпуштено 8.000 државних службеника. Није се десило ништа, као што се већ пословично ништа и не дешава са обећањима датим ММФ-у. Колико се пута само бивша шефица Пирита Сорса бесна враћала

у Вашингтон! Једно се договоримо, а после се већ нађе разлог да се договор изигра. А да ствар буде још гора, наша политичка елита већ традиционално излази пред народ прво са једним, па затим са тотално другачијим мерама економске политике! На пример, кажу, приватизоваћемо НИС. А после кажу - нећемо да приватизујемо НИС. Или, отпустићемо осам хиљада службеника, а тек неки месец после тога кажу - нисмо луди да отпуштамо људе усред рецесије! А саветници нам онда објашњавају како ствари стоје, као да су портпароли Владе, а не креатори тих мера!

Али добро, је ли то отпуштање заиста права мера за лечење рецесије? Енглези су уверени да јесте и планирају да отпусте пола милиона људи, као што намеравају да смање буџете државних факултета за читавих четрдесет одсто (!!!), да скрешу војни буџет за осам одсто, и све тако. Кад их питате како ће то излечити рецесију, рећи ће вам да ће државне уштеде повећати приватне инвестиције, да ће тако настати нова радна места а да ће све то изазвати раст „здраве“, то јест неинфлаторне потрошње. С друге стране Атлантика, опет, предлажу да се настави са убацивањем свежег новца у привреду и у потрошњу, уверени да то ипак неће довести ни до инфлације, нити других негативних последица (а лако се може десити да их буде).

Енглези планирају да отпусте пола милиона људи, да смање буџете државних факултета за 40 одсто, а војни буџет за осам одсто

Ипак, упркос томе што воде дијаметрално различиту економску политику, ови амерички и британски политичари имају нешто заједничко - а то је искрена намера власти да искористи кризу за спровођење дубоких реформи - па и по цену да сруше „амерички сан“ или да пола милиона људи отерају на улицу. Небитно је сада ко је у праву и ко ће боље проћи. Битно је нешто друго - тај свет се неће за месец дана предомислити и убеђивати народ у нешто сасвим супротно, само зато што су анкете о популарности показале да се народу то баш и не свиђа.

Што нас свакако враћа на питање - има ли било кога у српској политици да има било каква уверења? Хоће ли се овде икада десити да неко поднесе оставку зато што се дубоко не слаже са политиком осталих чланова Владе? Има ли барем међу економским саветницима некога коме су уверења драгоценија од саветничког статуса?

Управо по томе се земље разликују - по политичкој елити. Овде, једноставно, она не заслужује то име. И зато овде свака реформа има тако неславан завршетак.